

Økt lønnstyveri på norske arbeidsplasser

Til nå i år er det meldt rekordmange saker der arbeidere ikke får lønna de har krav på.

Natasza Katarzyna Bogacz, samfunnsøkonom og rådgiver i hjelpeorganisasjonen Caritas, har registrert rundt 350 saker om mulig lønnstyveri de siste to åra. Hun sier til Fri Fagbevegelse at før hun starta i jobben trodde hun alle arbeidere i Norge fikk den lønna de har krav på.

Caritas har registrert 66 saker til nå i år, der arbeidere ber om hjelp til å få lønna si. Disse 66 er bare de som får hjelp, siden pågangen er for stor til at organisasjonen kan hjelpe alle som trenger det. Størsteparten av dem som har meldt inn lønnstyveri jobber i byggebransjen, noen jobber på restauranter, med renhold og transport.

Bogacz forteller at mange av de som utsettes for lønnstyveri er polske og kan lite norsk og engelsk, og at prosessen for å komme gjennom med et lønnskrav er komplisert. De fleste er i en sårbar situasjon i utgangspunktet; «De har desperat behov for inntekt. Nå. Ikke om en måned. Mange kommer helt blakke. [...] Det er vanskelig å beskytte seg selv mot utnyttelse når man er i en sårbar situasjon. En useriøs arbeidsgiver vil lett kunne benytte anledningen til å utnytte deg.»

Hun forteller videre at det er lett å få svart arbeid, men at når du spør om kontrakt er det plutselig ikke mer jobb til deg, og at arbeidere som har jobba i mange andre land, sier at det er første gang de opplever slike forhold i arbeidslivet som i Norge. På spørsmål fra Fri Fagbevegelse om svart arbeid, svarer hun: «Jeg vil egentlig ikke snakke så mye om svart arbeid. Alle vil snakke om det, alle vil forske på det, men det er ikke det som er problemet i Norge nå. Det er et større

problem at arbeidsgivere ikke betaler lønn som arbeidere har krav på.»

På spørsmål om arbeiderne er fagorganisert, sier hun at hun oppfordrer til det, men at det er urealistisk å stille krav om organisering til noen som har vært i Norge i to måneder, og som ikke kan norsk eller engelsk.

Bogacz forteller også at de har blitt oppfordra av myndighetene til å anmelde lønnstyveri til politiet, men at de er nøye på å forklare brukerne hva det innebærer: «Vi ser nemlig at det å anmelde ikke er til stor hjelp for våre brukere. De som opplever lønnstyveri har hatt store forventninger til politiet og Arbeidstilsynet om å få hjelp til å kreve utestående lønn. Men de er blitt skuffet.»

Lønnstyveri kom inn i straffeloven i fjor, men ingen saker har så langt kommet for retten.

Referanse

[Stadig flere får ikke lønna de har krav på: – Kapasiteten er sprengt – Fri Fagbevegelse](#)